

Nr. 67
Rīga 2017. gada 5. jūlijs
uz 15.06.2017.
Nr.20-09/203

Finanšu ministrijai

Smilšu iela 1,
Rīga, LV-1919

e-pasts: nagrpd@fm.gov.lv
dina.saknere@fm.gov.lv

Par likumprojektu "Grozījumi Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā"

Atsaucoties uz Jūsu pausto aicinājumu, vēlamies sniegt turpmāk aprakstītos priekšlikumus, mūsaprāt, nepieciešamajiem papildinājumiem un uzlabojumiem Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā (turpmāk tekstā – Likums):

1. Likuma 21.pants paredz ārvalstu valūtās izteikto bilances posteņu pārrēķināšanu *euro*, izmantojot ārvalstu valūtas kursu, kāds ir spēkā bilances datuma dienas beigās, savukārt, 48.pants paredz atšķirīgu pieeju valūtas kursa izvēlei naudas plūsmas pārskata sagatavošanas vajadzībām – ārvalstu valūtas kurss, kāds ir spēkā maksājuma saņemšanas vai izdarīšanas dienas sākumā. Mūsaprāt, būtu lietderīgi noteikt vienotu pieeju ārvalstu valūtas kursa izvēlei.
2. Likums neregulē un nepieprasa atliktā nodokļa aprēķināšanu un atzīšanu. Tomēr, saskaņā ar Likuma 13.panta otro daļu ir noteikts, ka finanšu pārskatam ir jāsniedz paties un skaidrs priekšstats par sabiedrības līdzekļiem, aktīviem, saistībām, finansiālo stāvokli un peļņu vai zaudējumiem. Gadījumos, kad uzņēmumiem rodas starpības starp aktīvu un saistību uzskaites vērtību, kas aprēķināta starp attiecīgo finanšu pārskata posteni un nodokļu tā bāzi, tad šo starpību rezultātā rodas atliktais uzņēmumu ienākuma nodoklis. Lielākajai daļai Latvijas uzņēmumu rodas šādas starpības, tādēļ, mūsaprāt, būtu pamatoti aprēķināt un finanšu pārskatā atzīt atlikto nodokli. Tomēr Likums pamatotos izņēmuma gadījumos ļauj atkāpties no tā prasībām un aprēķināt un atzīt atlikto nodokli gadījumos, ja tas sniedz skaidrāku un patiesāku priekšstatu. Tādēļ lūdzam pārskatīt un izteikt LR Finanšu ministrijas viedokli par mūsu izpratni, ka visos gadījumos, kad uzņēmumiem veidojas būtiskas pagaidu starpības, no kurām būtu aprēķināms un atzīstams atliktais nodoklis, nepieciešams atkāpties no Likuma un piemērot SFPS prasības, lai nodrošinātu pārskata sagatavošanu, kas sniedz skaidru un patiesu priekšstatu.
3. Attiecībā uz piedāvātajām izmaiņām Likuma 34.panta pirmajā daļā: LZRA saprot, ka piedāvātā redakcija attiecībā uz pārvērtēšanas rezerves pakāpenisku iekļaušanu ieņēmumos peļņas vai zaudējumu aprēķinā par aprēķinātā nolietojuma summu precizē, ka šī norma ir izvēles norma. Tomēr LZRA vēlas piedāvāt apsvērt pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves izslēgšanu/samazināšanu tuvināt SFPS prasībām, proti, ļaut sabiedrībām, izslēdzot pārvērtētu pamatlīdzekli, attiecīgo pārvērtēšanas rezerves summu

pārnest uz nesadalīto peļņu (nevis iekļaut peļņas vai zaudējumu aprēķinā), kā arī pamatlīdzekļu pārskata perioda nolietojuma summu, kas attiecas uz pārvērtēto vērtību, pārnest no pārvērtēšanas rezerves pa tiešo uz nesadalīto peļņu, neskarot pārskata gada peļņas vai zaudējumu aprēķinu. Šāda kārtība ir paredzēta 16.SGS "Pamatlīdzekļi".

4. Likuma 1.pielikumā esošā bilances shēma satur sekojošus Komerclikuma normām pretrunā esošus posteņus:
  - a. Aktīva ilgtermiņa postenis "Pašu akcijas vai daļas" – Komerclikuma 193.pants nosaka, ka sabiedrībai iegūtā sava daļa jāatsavina gada laikā no iegūšanas dienas;
  - b. Pasīva ilgtermiņa postenis "Neizmaksātās dividendes" – Komerclikuma 161.panta septītā daļa nosaka, ka sabiedrības dalībnieku lēmums par to, ka dividendes kaut uz laiku atstājamas sabiedrības rīcībā, nav spēkā. Tādējādi, dividendes pēc būtības ir izmaksājamas nekavējoties.
5. Ņemot vērā 2016.gada finanšu pārskatu revīzijās konstatētos sarežģījumus Likuma ieviešanas un piemērošanas gaitā, LZRA uzskata, ka būtu jādod atļauja sabiedrībām papildināt bilances shēmu ar papildus posteņiem, ja šādu posteņu uzrādīšana, sabiedrībasprāt, patiesāk atspoguļo šīs sabiedrības aktīvu vai saistību posteņus (šāda iespēja būtu tehniski jānodrošina arī VID EDS). Piemēram, īstermiņa finanšu ieguldījumu sastāvā neviens esošais postenis pēc nosaukuma neatbilst tādām, kur varētu iekļaut īstermiņa depozītus (kas nav nauda vai naudas ekvivalents). Līdzīgi vēlamies norādīt, ka Likuma 1.pielikuma sadaļas "Balances shēmas atsevišķu posteņu izmantošanas noteikumi" 1.punkta norādes par konkrētu posteņu norādīšanu bilances shēmā, ja sabiedrība izmanto SFPS prasības šo posteņu atzīšanā, novērtēšanā un atspoguļošanā, ir pretrunā ar SFPS norādēm par to, kā šādi posteņi ir jāuzrāda bilancē. Piemēram, ieguldījuma īpašumi, bioloģiskie aktīvi saskaņā ar SFPS nav pamatlīdzekļu apakšgrupa, bet gan tiek uzrādīti kā atsevišķas aktīvu kategorijas. Līdzīgi arī atliktā nodokļa aktīvi saskaņā ar 12.SGS ir uzrādāma kā atsevišķa aktīvu kategorija, nevis kā ilgtermiņa finanšu ieguldījumu sastāvdaļa.
6. LZRA piedāvā apsvērt nepieciešamību pilnveidot konsolidācijas uzskaites prasības, ieviešot komercdarbības apvienošanas jēdzienu, atšķirot komercdarbības iegādi no aktīvu (kas nav komercdarbība) iegādes, kā arī ieviešot prasības reorganizācijas uzskaitē. Vienlaikus būtu lietderīgi pilnveidot prasības uz nemateriālās vērtības uzskaiti, precizējot, ka nemateriālās vērtības derīgās kalpošanas laiks varētu būt arī neierobežots. Lai pamatotu šādu neierobežotu derīgās kalpošanas laiku, sabiedrības vadībai pirms pārskata gada beigām būtu jāveic ikgadējs nemateriālās vērtības atgūstamās vērtības aprēķins, balstoties uz nākotnes sagaidāmo naudas plūsmu tagadnes vērtību, un jāpārlicinās, ka šī atgūstamā vērtība nav zemāka par nemateriālās vērtības uzskaites vērtību bilances datumā. Finanšu pārskata pielikumā būtu jāsniedz informācija par būtiskākajiem pieņēmumiem un citiem nozīmīgajiem izejas datiem, kas izmantoti atgūstamās vērtības aprēķinā.

Ar cieņu,
Valdes priekšsēdētāja

Sandra Vilcāne